

»Demokracija ni nič drugega kot aristokracija govornikov. Ljudstvo je tako lahko podvrženo vplivu demagogov, da mora vlada nadzorovati govor in tisk.«

Thomas Hobbes je bil angleški filozof. Najbolj je znan po svoji knjigi Leviatan iz leta 1651, v kateri na podlagi svojega negativnega pogleda na človeštvo razlaga vplivno teorijo družbene pogodbe, ki zagotavlja ravnovesje moči. Velja za enega od ustanoviteljev moderne politične filozofije.

»Človek je, kot je bilo rečeno, po naravi svoboden, enak in neodvisen, nihče ga ne more iz tega stanja izključiti in podrediti politični moči drugega brez njegovega soglasja.«

John Locke je bil angleški filozof in zdravnik, ki velja za enega najvplivnejših mislecev razsvetljenstva in je splošno znan kot »oče liberalizma«.

»Demokracija dolguje svoj obstoj krščanstvu [...] Krščanstvo je razglasilo enakost vseh ljudi po naravi [...] Antikrščanska demokracija bo karikatura, ki bo zdrsnila v tiranijo ali anarhijo.«

Laczkóné dr. Ágnes Tuka (rojena leta 1953 v Budimpešti) je upokojena univerzitetna profesorica.

»Prava demokracija ni nikoli obstajala in nikoli ne bo obstajala, ker je v nasprotju z naravnim redom, da večina vlada in manjšina je vladana.«

Jean-Jacques Rousseau je bil pisatelj, filozof, pedagog in skladatelj obdobja razsvetljenstva. Imel je velik vpliv na pedagogiko in politično teorijo v Evropi konec 18. stoletja, pa tudi do danes. Bil je pomemben utemeljitelj francoske revolucije.

»Pomanjkanje dialoga in razprave med večino in opozicijo lahko vodi do nadaljnjega slabšanja zaupanja v institucije.«

Matteo Renzi je italijanski politik, ki je bil od 2014 do 2016 predsednik vlade Italije in takrat najmlajši voditelj v G7. Bil je senator za Firence. Renzi je od 2019 vodja stranke Italia Viva, od 2013 do 2018 je bil sekretar Demokratske stranke, s kratko prekinitvijo leta 2017.

»Demokracija pomeni, da dva volka in ovca razpravljajo o tem, kaj bodo jedli za večerjo.«

Thomas Jefferson je bil tretji predsednik Združenih držav Amerike od leta 1801 do 1809, glavni avtor Deklaracije o neodvisnosti in eden najvplivnejših državnih teoretikov v ZDA.

»Biti demokrat pomeni predvsem, da se ne bojiš: ne bojiš se drugačnosti, drugih jezikov, drugih ras, revolucije, zarot, neznanih zlobnih načrtov sovražnika, sovražne propagande, poniževanja in na splošno vseh tistih namišljenih nevarnosti, ki postanejo resnične, ker se jih bojiš.«

István Bibó (Budimpešta, 7. avgust 1911 – Budimpešta, 10. maj 1979), posmrtni dobitnik Széchenyijeve nagrade, doktor prava, politik, univerzitetni profesor, pisatelj.

»Demokracija je lepa v teoriji, v praksi pa zmota.«

Benito Mussolini je bil italijanski politik in novinar, diktator fašistične Italije od pohoda na Rim leta 1922 do svojega strmoglavljenja leta 1943. Bil je tudi duce italijanskega fašizma od njegove ustanovitve leta 1919 do svoje usmrčitve leta 1945. Kot diktator in ustanovitelj fašizma je Mussolini navdihnil mednarodno širjenje podobnih gibanj v medvojnem obdobju.

»Kaj je demokracija? Priložnost, da v dialogu rečeš: »Mislim tako, imam takšno in takšno mnenje.« In druga oseba reče: »Ne mislim tako, imam drugačno mnenje.« Vsi izrazijo svoje mnenje in na koncu, če je to človeško mogoče, se strinjajo o resnici. To je pravi pomen demokracije. Ni pa demokracija, ko moč zatire tiranijo in nato razglasi, da ni druge moči razen tiste, ki jo predstavljajo njeni privrženci. Tiranije ni mogoče ozdraviti s tiranijo.«

Sándor Márai, s pravim imenom Sándor Károly Henrik Márai Grosschmid (Kassa, 11. april 1900 – San Diego, Kalifornija, 21. februar 1989), madžarski pisatelj, pesnik in novinar.

»Demokracija je vladavina ljudstva s strani ljudstva.«

Abraham Lincoln je bil 16. predsednik Združenih držav Amerike od leta 1861 do 1865.

»Vsa vezana nepremičnina – državna, aristokratska, cerkvena – mora biti vrnjena večnemu izvoru vseh pravic in vse moči, ljudstvu. To je opora gospodarske demokracije.«

Oskár Jászi (Nagykároly, 2. marec 1875 – Oberlin, ZDA, 13. februar 1957), pisatelj, politik, univerzitetni profesor in sociolog.

»Demokracija je niz pravil (tako imenovana pravila igre) za reševanje konfliktov brez prelivanja krvi. In kaj je dobra demokratična uprava, če ne strogo spoštovanje teh pravil?«

Norberto Bobbio je bil italijanski filozof prava in političnih ved ter zgodovinar političnega mišljenja. Redno je pisal tudi za časopis La Stampa. Bobbio je bil socialni liberalec in velja za enega največjih italijanskih intelektualcev 20. stoletja.

»Demokracija, kot jo razumem jaz, mora najmočnejšim in najšibkejšim dati enake možnosti.«

Mohandas Karamchand Gandhi je bil indijski odvetnik, odporniški aktivist, revolucionar, založnik, moralni učitelj, asket in pacifist.

»Idealni subjekt totalitarne vladavine ni prepričan nacist ali predan komunist, ampak ljudje, za katere razlika med resničnim in izmišljenim, med resničnim in lažnim, ne obstaja več.«

Hannah Arendt je bila nemško-ameriška zgodovinarica in filozofinja. Bila je ena najvplivnejših političnih teoretičark 20. stoletja. Njena dela o totalitarizmu so nastala po drugi svetovni vojni, pisala pa je o možnostih delitve moči v družbi s kolektivnim delovanjem.

»Države Evrope [...] imajo različne nacionalne zgodovine, geografijo, kulturne tradicije in simboliko. Kljub tem razlikam se mnogi strinjajo, da so zahodno krščanstvo, renesansa in humanizem, reformacija, razsvetljenstvo, kapitalizem in urbanizacija, demokracija in vladavina prava ter zaščita človekovega dostojanstva skupni temelji naše 'evropskosti'.«

dr. habil. Koller Boglárka (rojena leta 1974 v Budimpešti) je univerzitetna profesorica.

»Slaba stran demokracije je, da veže roke tistim, ki so ji zvesti, tistim, ki pa niso, pa omogoča skoraj vse.«

Václav Havel je bil češki pisatelj, bорец za človekove pravice in politik. V času komunizma je bil eden vodilnih kritikov Češkoslovaške. Je eden od pobudnikov nemško-češke sprave.

»Politični kaos je povezan z razpadom jezika ... verjetno bi lahko nekaj izboljšali, če bi začeli pri besedah.«

George Orwell je bil britanski pisatelj in novinar. Njegova romana Živalska farma in distopični roman 1984 sta postala znana po živahnem opisu totalitarnih praks nadzora jezika in misli ljudi.

»Demokracija je vladavina ljudstva ali, natančneje, politični sistem, v katerem je ljudstvo, to je skupnost vseh ljudi, v položaju, da izbira svoje voditelje, jih nadzira in, če je potrebno, jih odstavi.«

István Bibó (Budimpešta, 7. avgust 1911 – Budimpešta, 10. maj 1979), posmrtni dobitnik Széchenyijeve nagrade, doktor prava, politik, univerzitetni profesor, pisatelj.

»Ker danes ne prenašamo moči le z ene vlade na drugo, ampak jo vračamo vam, ljudem.«

Donald John Trump je ameriški podjetnik, zabavnik in politik. Od leta 2017 do 2021 je bil 45. predsednik Združenih držav Amerike. Je lastnik konglomerata The Trump Organization, ki ga je vodil od leta 1971 do 2017.

»Demokracija in vladavina prava sta medsebojno odvisni; odsotnost ene onemogoča obstoj druge.«

László Trócsányi (rojen v Budimpešti leta 1956) je madžarski pravnik, odvetnik, diplomat in univerzitetni profesor.

»Poslušajmo drug drugega. Slišimo drug drugega. Vidimo drug drugega. Spoštujmo drug drugega. Politika ni nujno divji ogenj, ki uniči vse na svoji poti. Če se še vedno ne strinjate, naj bo tako. To je demokracija.«

Joe Biden je ameriški politik Demokratske stranke in od leta 2021 46. predsednik Združenih držav Amerike. Od leta 2009 do 2017 je bil podpredsednik v vladi Baracka Obame.

»Zagotoviti moramo, da naša demokracija ostane močna in odporna ter ščiti pravice in svoboščine vseh državljanov.«

Giorgia Meloni je italijanska političarka, ki od oktobra 2022 opravlja funkcijo predsednice vlade Italije in je prva ženska na tem položaju. Od leta 2014 vodi desničarsko do skrajno desničarsko stranko Bratje Italije (Fdi). Leta 2024 jo je revija Time uvrstila med najvplivnejše ljudi na svetu.

»Najboljša oblika vladavine je kraljestvo. Degeneracija kraljestva je tiranija, ki je najslabša. Med povprečnimi ustavami je demokracija najbolj sprejemljiva.«

Aristotel je bil grški filozof. Ustanovil je in vplival na številne discipline, kot so teorija znanosti, logika, biologija, fizika, etika, teorija države in teorija poezije.

»Demokracijo lahko torej opredelimo tudi kot sistem oblasti, ki zagotavlja svobodo in politično enakost.«

Mihály Bihari (rojen 1943 v Budimpešti) je madžarski pravnik, politolog, univerzitetni profesor in akademik političnih znanosti, nagrajenec Széchenyijeve nagrade. Je eden od organizatorjev madžarskega političnega izobraževanja in priznan raziskovalec političnih sistemov.

»Demokracija ni samo pravica do glasovanja, ampak pravica do dostojnega življenja.«

Naomi Klein je kanadska novinarka, kritičarka kapitalizma in globalizacije ter politična aktivistka. Zaslovela je s knjigo »No Logo«, v kateri kritizira razvoj globalnih podjetij.

»Liberalna in sekularizirana država obstaja na podlagi 'etičnih' predpogojev, ki jih sama ne more ustvariti. To je veliko tveganje, ki ga je prevzela v imenu svobode.«

Ernst-Wolfgang Böckenförde je bil nemški pravnik in sodnik na nemškem zveznem ustavnem sodišču. Bil je profesor na Univerzi v Freiburgu. Zaslovel je s citatom, ki kaže na bistveno dilemo liberalne države, ki se mora opirati na pretekli družbeni kapital, vendar ga ne more ustvariti na novo.

»Demokracija je obljuba za prihodnost.«

Jacques Derrida je bil francoski filozof, eden od ustanoviteljev in glavnih predstavnikov dekonstrukcijske filozofije. Njegova dela so močno vplivala na filozofijo in literarno teorijo v Evropi in ZDA v drugi polovici 20. stoletja. V nasprotju z drugimi sistemi vidi demokracijo kot poskus sprijaznitve z odprto prihodnostjo – zato demokracija sama po sebi ni nikoli končana ali zaključena.

»V demokraciji je mesto moči prazno.«

Claude Lefort je bil francoski filozof in aktivist. V svojih delih je raziskoval totalitarizem in njegov vpliv na medčloveške odnose. Demokracijo je videl kot institucionalizacijo raznolikosti, v kateri moč ni skoncentrirana na enem mestu. Družbena gibanja je videl kot pomemben prispevek k takšni demokraciji.

»Demokracija je kot zrak, ne opazimo je, ker jo jemljemo za samoumevno, da živimo v njej ...«

László Trócsányi (rojen v Budimpešti leta 1956) je madžarski pravnik, odvetnik, diplomat in univerzitetni profesor.

»Zgodovina je znanost o vzrokih in posledicah človeških dejanj, demokracija pa je sistem, ki omogoča ljudem, da se upravljajo sami v skladu z zakoni svoje narave.«

Giambattista Vico (rojen leta 1668) je bil italijanski filozof, zgodovinar in pravnik v obdobju italijanske razsvetljenstva. Kritiziral je širjenje in razvoj modernega racionalizma kot nepraktičnega za človeško življenje, zato velja za enega prvih protirazsvetljenskih mislecev v zgodovini.

»Nobena nacija si ne zasluži svobode ali je ne more dolgo obdržati, če si je ne pridobi sama. Revolucije morajo biti izvedene s strani ljudstva in za ljudstvo.«

Giuseppe Mazzini (rojen 1805) je bil italijanski politik, novinar in aktivist za združitev Italije (Risorgimento) ter vodilna osebnost italijanskega revolucionarnega gibanja. Njegova prizadevanja so pomagala doseči neodvisnost in združitev Italije. Mazzinijeva miselnost je močno vplivala na italijanska in evropska republikanska gibanja.